

МУАССИМ ҲӘМ ҮЗЛИКСИЗ БИЛДІМДЕНДИРИҮ

Илимий-методикалық журнал

2023

2-сан

*Озбекстан Республикасы Министрлер Кабинети жасындағы
Жоқарғы Аттестация Комиссиясы Президиумының
25.10.2007 жыл (№138) қарап мемлекеттік дипломатик атынды*

*Қарақалпақстан Баспа соз ҳәм хабар агенттігі тәрепинен
2007-жылы 14-февральдан дипломатик атынды.
№01-044-санлы гүйділдік берилген.*

Нөкис

2-сан 2023

Март-апрель

Шолжемлестириүшілдер:

*Қарақалпақстан Республикасы Халық билімгендіриүү Министрлігі,
ОЗПИИИ Қарақалпақстан филиалы*

**Редактор:
А. Тилегенов**

Редколлегия ағзалары:

Максет АЙЫМБЕТОВ	Сабит НУРЖАНОВ
Нағмет АЙЫМБЕТОВ	Урлобай МИРСАНОВ
Байрамбай ОТЕМУРАТОВ	Нуржан МАТЧАНОВ
Ерполат АЛЛАМБЕРГЕНОВ	Шукурилло МАРДОНОВ
Алишер АЛЛАМУРАТОВ	Бахтиёр РАХИМОВ
Дилшодхұжа АЙТБАЕВ	Арзы ПАЗЫЛОВ
Тұлкин АЛЛАЁРОВ	Барлықбай ПРЕНОВ
Умида БАҲАДИРОВА	Қаҳхор ТУРСУНОВ
Фарҳад БАБАШЕВ	Нурзода ТОШЕВА
Гулзода БОЙМУРОДОВА	Тажибай УТЕБАЕВ
Маманазар ДЖУМАЕВ	Амангелди КАМАЛОВ
Асқар ДЖУМАШЕВ	Ризамат ШОДИЕВ
Гүлнара ЖУМАШЕВА	Зафар ЧОРШАНБИЕВ
Мырзамурат ЖУМАМУРАТОВ	Дўстназар ХИММАТАЛИЕВ
Умида ИБРАГИМОВА	Гулрухсөр ЭРГАШЕВА
Меруерт ПАЗЫЛОВА	Гавхар ӘЩАНОВА
Асқарбай НИЯЗОВ	

МАЗМУНЫ

ТИЛ ХЭМ ЭДЕБИЯТ

Umarov I. A, Jumanova D. U. "Malika ayyor" dostonida ijtimoiy-siyosiy leksika	6
Namazova G. M. Savod o'rgatish metodikasining ilmiy, psixologik va lingvistik asoslari	17
Абдувалиева Н. Алишер Навоий газалларида паремаларнинг маъновий хусусиятлари	25
Rahmanova D. Nemis tili dialektlari va jonli so'zlashuv nutqi	31
Раметова Б. О характеристиках научной фразеологии	36
Чутбаева А. Б. Трансформация русско-узбекских религиозных паремий в произведениях узбекских писателей	45
Mirzayev A. X. Qualitative adjectives	54
Utambetova A. K. Evaluation category in uzbek and english languages (based on good and bad concepts)	61

ПЕДАГОГИКА, ПСИХОЛОГИЯ

Majidov Sh. S, Sayfullayev L. N. Masofaviy ta'limga pedagogik texnologiyalarning qo'llanilishi	66
Bo'reronov Sh. Sh. Talabalarning ekologik kompetentligini o'stirishda hadis ilmining o'mri va ahamiyati	75
Abdullayev I. X. Chaqiriqqacha harbiy ta'lim yo'naliishi talabalarida kognitiv-motivatsion kompetensiyani rivojlantirishning metod va vositalari	81
Tursunova N. T. Pedagogika va ona tili o'qitish savodxonlik metodikasi fanlaridan integratsiyalashgan ta'lim asosida didaktik yondashuv	88
Жакбарова З. С. Олий таълим муассасаси талабаларида ижтимоий-маданий компетентликни ривожлантиришнинг назарий-методологик асослари	95
Акбаров А. Т. Ўқувчиларни ҳарбий ватанпурварлик руҳида тарбиялашнинг илмий-педагогик асослари	100
Abdullayev S. A. Tabiat ob'eklarini adekvat modellashtirish asosida o'quvchilarning ekodidaktik bilimlarini takomillashtirish	109
Arsanova F. Z., Abdujalilova Sh. A. Inklyuziv ta'lim-muqarrar ta'lim sifatida	118
O'tayev A. Y. Siyosiy pedagogika fanini o'zlashtirishning dolzARB muammolari	123
Расулов А. Н., Абдуҳакимова Н. Х., Зайниддинова Х. З., Таникулов А. Р., Исройликов А. Қ. Таълим кластери шароитида "Иқтисодий билим асослари" фанини ўқитиши зарурлиги	128
Расулов А. Н., Ҳакимова И. Х., Сайфиев С. Ш., Абдуллоев Ж. А. Таълим кластери шароитида "Иқтисодий билим асослари" фанини ўқитишининг услубий-дидактик таъминотини яратиш	134
Эрназарова Г. О. Булажак ўқитувчиларда педагогик компетенцияларни шакллантириш	139
Хуррамов К. М. Тадбиркорликни миллий иқтисодиётдаги ўрни, моҳияти ва мезонлари	145
Рашидова Ш, Бердикулова Н. Э. Особенности использования инновационных и интегрированных технологий обучения	151
Эргашева Д. Д. Модульно-кредитное обучение в вузе на базе дидактических педагогических принципов	156
Наркабилова Г. О необходимости развития цифровой культуры среди студентов	163

МИЛЛИЙ ИДЕЯ ҲӘМ РУЎХЫЙЛЫҚ ТИЙКАРЛАРЫ, ТАРИХ, ФИЛОСОФИЯ

Rashidova G. G. Tarix o'qituvchisining ijtimoiy-madaniy kompetentligi	168
Eshchanova X. X, Xodjaniyozov S. U. O'zbekistonda ziyorat turizmini rivojlanshining tarixiy-pedagogik jihatlari	177
Nafasov D. Sh., Atamuratova S. Q., Xodjaniyazov S. U. Bo'lg'usi pedagoglarda ijtimoiy-madaniy kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik jihatlari	185
Abdullayev S. S. Daxldorlik-insonning mafkuraviy immuniteti sifatida	191

ФИЗИКА, МАТЕМАТИКА, ИНФОРМАТИКА

Xurramov A. J. Raqamlı texnologiyalar bo'lajak o'qituvchilarining kompetentsiyalarini shakkantirish vositasи sifatida	196
Turdiyev U. SH. Talabalarning ilmiy ko'nikmalari asosidagi ishlab chiqarish integratsiyasini ta'minlash	203
Ramonova S. K. Elektrotehnika va elektronika asoslarini fanimi o'qitishni axborot-kommunikatsiya texnologiyalari yordamida takomillashtirish metodikasi (oliy harbiy bilim yurtlari misolida)	208
Иркабаев ДЖ. У. Техника университеттеда физикани ўқитишда компьютер моделларидан фойдаланиши имкониятлари	216
Yakubjonova M. I. Stoxastik dunyoqarash va uni mакtab o'quvchilarida rivojlantirish	223
Nosirova D. T. Xorijiy davlatlar olyi ta'lim muassasalarida kredit-modul tizimining tuzilishi va tahlili	227

БАСЛАЎЫШ КЛАСС, МЕКТЕПКЕ ШЕКЕМГИ ТӘРБИЯ

Tursunova M. B. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish	236
Abduvaliyeva X. A. Maktabgacha yoshdagи bolalarning musiqiy madaniyatini rivojlantirishning psixologik – pedagogik tadqiqot muammosi sifatida	240
Umarov X. E, Kenjaboyeva S. H. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida ilmiy-ijodiy faoliyatini kompetensiyalarini shakkantirish	244
Berdiyeva M. B. Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kreativ kompetensiyasiyalarni aniqlash	253
Gaynazarova G. A. Maktabgacha yoshdagи (3-4 yosh) bolalarni tarbiyalashda ota-onalar pedagogik-psixologik bilimlerining ahamiyati	262
Ashurova O. A. Bo'lajak maktabgacha ta'lim mutaxassislarining ekoestetik madaniyatini rivojlantirish texnologiyasi	267
Turapova R. B. Variativ yondashuv asosida bolalarning dialogik nutqini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish (boshlang'ich ta'lim misolida)	275
Abdunazarova N. F. Ertaklar vositasida maktabgacha yoshdagи bolalarga ingliz tilini o'rgatish metodikasini takomillashtirish (tayyorlov guruuhlar misolida)	282
Otajonov J. M, Axmadjonova D. A. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim tarbiya jarayonida interfaol metodlardan samarali foydalanish	290
Musaeva U. X. Ta'limni raqamlashtirish sharoitida bo'lajak o'qituvchisining ijtimoiy-madaniy kompetentligini takomillashtirish	301
Astanakulova M. B. Maktabgacha ta'lim menejmenti fanini o'qitish metodikasini takomillashtirish	307
Mansurova M. SH. 5-6 yoshli bolalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalashda abdulla avloniy asarlarining amalii aspektlari	312

Abdunabiyeva F. Shaxsga yo'naltirilgan yondashuv asosida maktabgacha yoshdag'i bolalarning intellektual qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasi	316
Ro'ziqu洛ova Sh. T. Matematika darslarida kreativlik imkoniyatlari va ularning tarkibiy asoslari	323
Xaitova N. F. Geymifikatsiya tushunchasi, tarixi va uning ta'l'im jarayonidagi roli	327
Boltayeva B., Axmedova M. Kreativ fikrlash ko'nikmasini shakllantirishda shaxsий fikr omili	333
Raxmatova G. T. Maktabgacha yoshdagi bolalarga ta'sviriyl faoliyat vositasida kombinotsion qabiliyatlarini rivojlantirishning zaruriyat	338
Umarova M. I. Qoidalgi o'yinlar asosida bolalarning jismoniy va rubiy rivojlanish uyg'unligini ta'minlash metodikasini takomillashtirish	343
Қайнарова И. В. Бошлангич синф үкувчишарнинг изходий қобилиятларини ривожлантириши	353
Bozorbo耶eva M. Sh. Maktabgacha yoshdag'i bolalarda chet tillarida nutq faolligini rivojlanтириш	359

ТАСВИРИЙ САЪНАТ

Toshpulatov F. U. Bo'lajak chizmachilik o'qituvchilarining estetik ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish 364

ФИЗИКАЛЫҚ ТӘРБИЯ ХӘМ СПОРТ

Danieva Y. Ch., Shodmonova S. Ch. Talaba qizlar jismoniy tarbiyasida harakati o'yinlarni qo'llashning metodologik asoslari	371
G'ofurov A. U. Bo'lajak jismoniy tarbiya fani o'qituvchilarining sport turizmiga doir bilimlarni rivojlantirishga qaratilgan pedagogik jarayonning mazmuni	375
Одилов О. Н. Булжак жисмоний тарбия ўқитувчиларида ташкилотчилик компетенциясини ривожлантиришнинг назарий асослари	387
Nurmatov F. A. O'smirlarning sog'ligiga ongli munosabatini shakllantirishning psixologik xususiyatlari	393
Sultonov A. I Belbog'li kurashni o'rgatishning nazariy omillari	397
Исматов А. Ўқувчилар руҳиятидаги салбий ўзгаришлар ва уни жисмоний таълимда бартараф этиш вазифалари	400
Radjapov U. R., Maximudova M. Q. Maktab o'quvchilariga gimnastika mashg'ulotlarini o'rgatishning asosiy metodik tamoyillari	406
Xusanov Z. Z. Maktab voleybol jamoasining texnik va taktik tayyorgarligini oshirishda klaster metodi orqali yondashuvining tutgan o'rni	412
Одилов О. Н. Булжак жисмоний тарбия ўқитувчиларида ташкилотчилик қобилиятларини ривожлантириши	415
Radjapov U. R., Jo'rayeva Sh. Gандбол sport turi bilan shug'ullanuvchi maktab o'quvchilarining umumiy va maxsus jismoniy tayyorgarlikalrini rivojlantirishning pedagogik ahamiyati	420
Ismoilova A., Abdikamalov Kh. The process of teaching volleyball to central asian students with the help of interactive technologies	428

ҚУТЛЫҚЛАҮ

Бегдүлла Султанов Мудамы изленистеги устаз 433

ТАЪЛИМ КЛАСТЕРИ ШАРОИТИДА “ИҚТИСОДИЙ БИЛИМ АСОСЛАРИ” ФАНИНИ ЎҚИТИШНИНГ ҮСЛУБИЙ-ДИДАКТИК ТАЪМИНОТИНИ ЯРАТИШ

Расулов А.Н.

*Чирчиқ давлат педагогика университети “Мактаб мененежменти” кафедраси мудири
Хакимова И.Х.*

*Чирчиқ давлат педагогика университети “Мактаб мененежменти” кафедраси ўқитувчиси
Сайфиев С. Ш.*

*Чирчиқ давлат педагогика университети талабаси
Абдуллоев Ж.А.*

Чирчиқ давлат педагогика университети талабаси

Таянч сўзлар: жаҳон иқтисодиёти, таълим кластери, бизнес-дастур, табиий ресурс, илмий-ишлаб чиқариш, бозор механизми, таълимда инновацион жараёнлар, иқтисодий кластер, ижтимоий кластер, капитал, инфратузилма, рақобат, ахборот технологиялар, иқтисодиёт, интеграция, иқтисодий фаолият, иқтисодий таълим.

Ключевые слова: мировая экономика, образовательный кластер, деловая программа, природный ресурс, научное производство, рыночный механизм, инновационные процессы в образовании, экономический кластер, социальный кластер, капитал, инфраструктура, конкуренция, информационные технологии, экономика, интеграция, экономическая деятельность, экономическое образование.

Key words: world economy, educational cluster, business program, natural resource, scientific production, market mechanism, innovative processes in education, economic cluster, social cluster, capital, infrastructure, competition, information technology, economy, integration, economic activity, economic education.

Жаҳон иқтисодиёти тизимида кластерлар пайдо бўлишининг энг муҳим сабабларидан бири саноатдаги технологик ўзгаришлар кўлами娘娘ини чекла-ниши ҳамда рақобатнинг кучайиши хисобланади. Унинг асосий ғояси корхонанинг бир ўзи бозорга кира олмайди, у бошқаси билан бирлашиши керак.

Давлатимиз Ҳукумати томонидан давлат иқтисодиётини ривожлантиришнинг асосий йўналишларидан бири иқтисодиётда ва таълимда инновацияларга бўлган эҳтиёжларни рағбатлантириш, илмий тадқиқотларни

шакллантириш, барқарор илмий-ишлаб чиқариш корпоратив алоқалари, инновацион тармоқлар ва кластерларни шакллантириш учун етарли шарт-шароитлар яратиш хисобланади.

Президентимиз Шавкат Мирзиеев сўнгги йилларда таълим соҳасини ислоҳ қилишга, кадрлар тайёрлаш сифатини тубдан такомиллаштиришга, хусусан, тизимга ривожланган хорижий мамлакатлар тажрибасини татбиқ этишга жиддий эътибор қарата бошлади. Янги Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Тараққиёт стратегияси”да ҳам таълим соҳасини тубдан такомиллаштиришга эътибор қаратилган. Таълим тизимини ривожлантириш ва такомиллаштиришга қаратилган мазкур ҳужжатларнинг барчасида соҳага инновацияларни киритиш, хорижий тажрибаларни ўзлаштириш, ижодий ёндашувларни қўллаб-куватлаш, таълим турлари ўртасидаги интеграция жараёнларини кучайтириш билан боғлик умумий жиҳатлар мавжуд.

У кластер доирасига кирувчи “рақобатбардош” деб ном олган ташкilotларнинг афзалликларга эришиш шартлари тизимини белгилайди, уларга:

- ташкилотнинг тузилиши ва стратегияси, ташкилотларнинг тармок ичидаги рақобати: мақсадлар, фирмаларни бошқариш, ташкил этиш усуллари, стратегиялар, тармоқ ичидаги рақобат;
- ички талаб шартлари: жаҳон бозори талабларининг сифат ва ҳажмга мувофиқлиги, ривожланиш курсига ўхшашлик;
- омилли шартлар: инсон ва табиий ресурслар, илмий-ахборот салоҳияти, капитал, инфратузилма;
- хизмат қўрсатиш ва турдош соҳалар: замонавий технологиялар ва хом ашёни, ярим тайёр маҳсулотлар ва асбоб-ускуналар ҳамда хом ашё билан таъминлаш соҳалари.

Шундай қилиб, кластер тушунчаси ишлаб чиқариш муҳитидан минтақавий кластер, таълим кластери каби педагогик тушунчаларига ўзгарди. Кластер тушунчаси ишлаб чиқариш, иқтисодий кластер тушунчасидан ижтимоий кластер, таълимда инновацион жараёнларни шакллантириш кластери ва бошқа тушунчаларга ўгарди. Ушбу атаманинг этимологиясини уни бирлашма, сектор, қатор каби анъанавий тушунчаларга мос холда таҳлил қилиш имконини берди.

Кластер”, “таълим кластери”, “инновацион таълим кластери” каби тушунчаларининг таҳлили, ахборот-таълимий кластерининг таърифи-ни шакллантириш имконини берди. Ахборот-таълимий кластер таълим муаммоларини ҳал қилиш ва замонавий таълим натижаларига эришиш

учун таълим муассасасининг инновацион таълим фаолияти доирасида бирлашган таълим муассасалари, ижро этувчи ҳокимият органлари, илмий мактаблар, бизнес тузилмалари, жамоат ташкилотлари ва бошқалар каби ўзаро боғлиқ объектларни ўз ичига олган очиқ тармоқ тузилмасини англатади.

Юқоридаги фикрлардан келиб чиқиб, ушбу тадқиқот доирасида таълим кластерини худудий асосда бирлашган ва бир-бири билан ўзаро ҳамкорликдаги ўзаро алоқадор муассасалари мажмуи сифатида тушунамиз. Таълим кластерининг ишлаш тамойиллари иқтисодиёт ва ижтимоий соҳа билан ўзаро алоқадор ягона ўқув, илмий ва инновацион жараёнлардан иборат узлуксиз таълим жараёни ва турли даражадаги таълим модуллари ни мувофиқлаштириш, унинг барча субъектлари ўртасидаги ўқув-методик, ташкилий, ахборот ва илмий ҳамкорликдан иборатdir.

Таълим кластерининг афзалликларини Э.Р. Скорнякова қуидагича кўрсатади:

1. Таълим муассасаси учун янада тартибли тизим (кластер)га бирлашиш ўсиш нуқтаси бўлиб, унга бошқа ташкилотлар қўшила бошлайдилар.
2. Кластерни шакллантиришнинг асосий дикқати ташкилотлар, кластер аъзоларининг яқин ҳамкорлигининг “фойдали” бозор механизми ҳисобланади.
3. Кластерни шакллантириш жараёни ресурслар ва технологиялар бўйича маълумотлар алмашинувига ҳамда шериклар ўртасидаги эҳтиёжалрга асосланади. Кластернинг барча аъзолари учун эркин маълумот алмашинуви ва турли каналларга янгиликларни тез тарқатиш имконияти мавжуд.
4. Илмий-тадқиқот ташкилотлари билан инновациялар кластер ривожланишини белгиловчи муҳим омиллар ҳамда кластернинг алоқалариiga асосланган хилма-хиллик ҳисобланади.
5. Кластер ичидаги турли соҳалардаги ҳамкорлар бирлашмаларнинг ички ресурслардан самарали фойдаланиш қобилияти муҳим аҳамиятга эга.
6. Кластер таълим тизимига етарли даражада сармоя жалб этишда ижобий рол ўйнайди.

Таълимда таклиф этилаётган янгиликларнинг мазмuni ва моҳиятини тушуниш учун “кластер” тушунчасини табиий-илмийдан гуманитар парадигмагача бўлган эволюциясини таҳлил қилиш зарур. Масалан, иқтисодиётда “кластер” тушунчаси умумий саъй-ҳаракатлар билан боғлиқ ёки бир-бирини тўлдирувчи товарларни ишлаб чиқарадиган ҳамда сотади-

ган ташкилотларнинг тармоқ ва географик ҳамкорлигини билдиради. Таълимдаги “кластер” бу - бир хил ўқув мақсадларини белгилаш ҳамда жамоавий таълим-тарбия фаолиятини амалга оширувчи касбий тайёргарлик даражаси ва мутахассислиги бўйича фарқланадиган турли хил таълим муассасалари бирлашмасидир.

Таълим кластерини ривожлантириш учун бизнес-дастурларни амалга ошириш, бизнес-дастурларни, фундаментал ишланмаларни ва ахборот коммуникация технологияларини лойиҳалашнинг замонавий тизимларини, уларни ишлаб чиқиш усусларини, шунингдек бизнес-дастурларни амалга ошириш учун зарур бўлган кадрларни тайёрлаш ва касбий қайта тайёрлашни боғлаш зарурати ўзаро бир-бири боғлиқ ҳисобланади. Таълим хизматларини кўрсатувчи иш берувчи, таълим кластерини асосий молиявий сармоя соҳасини аниқлаш имконини берувчи кўп томонлама амалий йўналтирилган билим, кўникма ва малакалар манбаи сифатида белгилайди. Таълим кластери ягона тизим сифатида ишлайди ҳамда унинг асосий вазифаси бизнес учун малакали кадрлар тайёрлашнинг кўп босқичли тизимини ташкил этиш ҳисобланади.

Шундай қилиб, амалга оширилган таҳлиллар таълим кластерининг қўйидаги дидактик имкониятлари ажратиб кўрсатиш имконини беради, улар:

- таълимнинг турли даражаларида олдиндан белгиланган таълим муассасаларининг таълим ресурслари ва имкониятларини ўзаро бир-бири билан бирлаштириш;
- турли ташкилотларнинг сайд-харакатларини бирлаштириш асосида режалаштирилган сифатли таълимий натижага эришиш;
- муйайян ўқув вазифаларини ҳал қилиш учун олдиндан белгиланган таълим муассасаларини йирик марказларда бирлаштириш;
- манфаатдор таълим фаолияти ташкилотлари ва субъектларининг ихтинослаштирилган тармоқлараро интеграцияси ҳамда ҳамкорлиги;

1. Бир нечта таълим муассасаларини таълим кластерига бирлаштириш асосида замонавий ташкилий шаклларни қўллаш соҳасидаги ҳамкорлик, масалан, таълимнинг турли даражалари, идоравий мансублиги ва турли йўналишдаги таълим муассасаларининг тармоқ ҳамкорлиги назарда тутилади. Шунингдек, тармоқ ҳамкорлигига асосланган кластерларни бирлаштириш таълим ресурсларини, таниқли мутахассисларни жалб қилиш, дидактик имкониятларни кўпайтириш, инновацион таъсир доираси ва тадқиқот фаолияти салоҳиятини ошириш имконини беради.

Инновацион нуқтаи назардан таълим кластерлари турли йўналишдаги таълим муассасаларининг фаолиятини асосий ўсиш нуқтаси хисобланади.

Ҳар бир жамиятнинг келажаги унинг ҳаётий зарурати ва ажралмас қисми бўлган таълим тизимининг қай даражада ривожланганлиги билан белгиланади. Мустақил тараққиёт йўлидан бораётган мамлакатимизнинг узлуксиз таълим тизимини ислоҳ қилиш ва такомиллаштириш, янги сифат боскичига кўтариш, унга илғор педагогик ва ахборот технологияларини жорий қилиш ҳамда таълим самарадорлигини ошириш муҳим аҳамият касб этмоқда.

Адабиётлар:

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси. // Халқсузи, 2020 йил 29 декабр.
2. Usarov J.E. O'quvchilarning malakasini shakkantirish Ta'lif samaradorligini oshirish omili sifatida // Nazariy va amaliy fan. - 2017. - T. 53. - №. 9. - S. 79-82.
3. Usarov J. Using Teaching Methods for Development Student Competencies // International Journal of Progressive Sciences and Technologies. – 2019. – T. 15. – №. 1. – С. 272-274.
4. Rasulov.A.N. Umumiy o'rta ta'lif maktablari zamonaviy ta'lif klassteri sharoitida iqtisodiyot bilim asoslari fani o'qitishning zarurligi // Xalq ta'lifi - 2022 2-son 10-12.
5. Rasulov.A.N. Zamonaviy ta'lif klasteri sharoitida iqtisodiy bilim asoslari fanini o'qitish metodikasini takomillashtirish // Mug'allim hem uzliksiz bilimlendiru - № 2/1 - 2022 yil.
6. Rasulov.A.N. Ta'lif klasteri sharoitida «Iqtisodiy bilim asoslari» fanini o'qitishning tashkiliy sharoitlari // Mug'allim hem uzliksiz bilimlendiru - № 6/2 2022 50-55.
7. Rasulov.A.N. Pedagogik ta'lif innovatsion klasteri sharoitida «Iqtisodiy bilim asoslari» fanini o'qitishning tashkiliy va pedagogik sharoitlari // Academic Research in Educational Sciences - Volume 3 | Issue 12 | 2022 76-79.
8. Шодмонов Ш., Алимов Р., Жўраев Т., Иқтисодиёт назарияси, Т., 2002; № 9. С. 156-158

РЕЗЮМЕ

Мақолада таълим кластери шароитида иқтисодий билимларни ривожлантириш, иқтисодий кўнгилмаларни шаклантириш, иқтисодий билим асослари фанини ўқитишининг услубий-дидактик таъминотини яратиш зарурлиги тўғрисида мулоҳаза юритилиб, тавсиялар берилган.

РЕЗЮМЕ

В статье рассматривается необходимость развития экономических знаний, формирования экономических навыков, создания методического и дидактического обеспечения обучения основам экономических знаний в условиях образовательного кластера, даются рекомендации.

SUMMARY

The article discusses the need to develop economic knowledge, form economic skills, and create methodological and didactic support for teaching the basics of economic knowledge in the context of an educational cluster, and gives recommendations.